

STYRELSEPROTOKOLL 4/2025

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte tisdagen den 9 december 2025 klockan 14.07–15.55 i Riksdagen.

Ordförande

Henrik Wickström, SFP (x) Michael Nyberg, SFP ()

Vice ordförande

Elin Härmälä, SDP (x) Camilla Kronqvist, SDP ()
Matilda af Hällström (-) Annika Warras-Stjernvall, (-)
Saml

Medlem

Tom Liljestränd, sfp	(x)	Micaela Romantschuk, sfp	()
Joacim Sandbacka, sfp	(x)	Reinhold Klockars, sfp	()
Monica Asplund, sfp	(-)	Nina Brännkärr-Friberg	(-)
Markus Blomquist, sfp	(x)	Erica Harberg, sfp	()
Kristiina Michelsson, sfp	(x)	Kalle Sällström, sfp	()
Suzanne Sjöholm, sfp	(-)	Petteri Kaleva, sfp	(x)
Anna Caldén, sdp	(-)	Sandra Väisänen, sdp	(-)
John Liljelund, sdp	(-)	Jonatan Wikström, sdp	(-)
Alexandr Foy, sdp	(-)	Nils-Johan Englund, sdp	(x)
Isak Vilander, saml	(x)	Hanna Karlsson, saml	()
Michael Berner, saml (frånvarande 15.28–15.39)	(x)	Max Björkskog	()
Jan-Erik Eklöf, de Gröna	(x)	Hermann Backer	()
Arvid Karell, KD	(-)	May-Gret Axell	(x)
Tony Asumaa, Åland	(x)	Pernilla Söderlund	()
Lotta Staffans, Vf	(-)	Sonja Lindén, vf	(x)

Närvarande tjänstemän:

Kristina Beijar
Christina Gestrin
Camilla Grundström
Peggy Heikkinen
Anna Jungner-Nordgren
Christina Kroll
Stephanie Lindberg
Johan Lindholm
Gerd Norrgård

§1. Mötet öppnas

Ordförande Henrik Wickström öppnade mötet klockan 14.07.

§2. Stadgeenlighet och beslutsförhet

Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat och beslutsfört.

§3. Val av protokolljusterare

Beslut:

Styrelsen valde Markus Blomquist och Isak Vilander till protokolljusterare.

§4. Godkännande av föredragningslistan

Beslut:

Styrelsen godkände föredragningslistan.

§5. Protokoll från föregående möte

Beslut:

Styrelsen godkände protokollet från mötet 14.10.2025, **bilaga 1**.

§6. Allmänpolitisk diskussion

Folktingets ordförande **Henrik Wickström** inledde den allmänpolitiska diskussionen med att konstaterade att många välfärdsområden har det ekonomiskt utmanande. Skillnaderna har ökat mellan de välfärdsområden som det går ekonomiskt bättre för, och de välfärdsområden som klarar sig riktigt dåligt. Den svenska servicen har blivit sämre efter vårdreformen. Tredje sektorns organisationer som FDUV och SAMS har också fört fram att expertisen inom funktionshindersservicen försvann i och med att samkommunen Kårkulla lades ner.

Den planerade statsandelsreformen föll, men det är uppenbart att någon reform är på kommande. Kommunförbundet har vänt sig till kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen med önskemål om att det inleds en parlamentarisk diskussion om kommunernas framtid. I kulisserna pratas om en kommunreform.

Wickström avslutade med att konstatera att Folktingets sakkunniga deltagit i olika höranden samt att den svenskspråkiga polisutbildningen är en fråga som Folktinget aktivt i. Ordförande uttryckte sin oro över den kultur som råder vid Polisyrkeshögskolan och att skolans organisation är väldigt konservativ. Inrikesminister Rantanen inser inte heller de utmaningar som finns inom den svenskspråkiga polisutbildningen.

Folktingets I vice ordförande **Elin Härmälä** lyfte välfärdsområdena och den kommande upphandlingslagen. Det finns en risk för att egna bolag får ge vika för internationella aktörer som tar över, och att vi tappar den svenskspråkiga servicen. Mest akut är situationen inom laboratorietjänsterna.

Michael Berner efterlyste rapportering om nationalspråksnämndernas arbete, hur har arbetet med att bevaka och följa upp den svenska servicen i välfärdsområdena fortskridit?

Tom Liljestränd berättade att Östra Nylands välfärdsområde som är under utvärderingsförfarande ignorerat svenskan. Välfärdsområdet överger i sparivern den egna servicen framom köptjänster. Svenskan blir lidande när fungerande enheter läggs ned.

Tony Asumaa konstaterade att Åland är helt beroende av den svenskspråkiga polisutbildningen och att frågan är viktig med tanke på det nuvarande säkerhetsläget. En kommunreform har varit omöjlig att genomföra på Åland. Det har lett till att många kommuner på Åland inte längre är existensberättigade, och ingen är intresserad av att ta över dem.

Joaquim Sandbacka sade att den offentliga rapporteringen om den svenskspråkiga polisutbildningen syns i ansökningsmängderna till Kvarnen som ordnar förberedande utbildning på svenska för potentiella studerande vid Polisyrkeshögskolan. Sandbacka lyfte också behovet av att använda SOITE:s tjänster. Avståndet till Karleby är kortare än till Vasa sjukhus. Det är viktigt att trygga de svenskspråkiga tjänsterna i Karleby där sjukhuset satsat på den svenska servicen som fungerar bra.

Jan-Erik Eklöf betonade vikten av att visa sitt stöd för nationalspråksnämnderna.

Markus Blomquist sade att förståelsen för det svenska inom ledningen för Egentliga Finlands välfärdsområde är svag. Strävan är att en tvåspråkig vårdcentral på Kaskisbacken skulle koordinera den svenskspråkiga verksamheten. Han lyfte den kommande reformen som gäller de frivilliga brandkårerna. För tillfället är situationen bra i skärgården, vad händer framöver?

Petteri Kaleva nämnde att det i Tammerfors inte finns någon koordinering som möjliggör att svenskspråkiga klienter och läkare skulle mötas. Han var också bekymrad över den attityd mot svenskspråkiga studerande som råder inom Polisyrkeshögskolan. Med tanke på brottsligheten som kommer från Sverige behövs svenskspråkiga poliser.

Kristiina Michelsson undrade hur man kan undvika att prata om minoritetsspråk när man pratar om svenskan i Finland.

Henrik Wickström kommenterade diskussionen och konstaterade att Folktinget deltar i Nätverket för nationalspråksnämnderna i de tvåspråkiga välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen samt i Nätverket Vård på svenska. Han konstaterade vidare att det är svårt att upprätthålla en svenskspråkig polisutbildning i en finskspråkig omgivning. När det gäller upphandlingslagen har man tänkt på den språkliga aspekten, striktare språkformuleringar är på kommande.

Christina Gestrin redogjorde för att de tvåspråkiga nationalspråksnämnderna dels har ett gemensamt nätverk för de ansvariga tjänstemän som jobbar för nämnderna, dels har Folktinget startat ett nätverk för de tvåspråkiga nämndernas förtroendevalda och tjänstemän. Folktinget har inom detta nätverk ordnat flera utbildningar om språkliga rättigheter med tanke på nämndernas lagstadgade ansvar och utökade befogenheter. Stödet från Folktinget har varit värdefullt för välfärdsområdena som ännu befinner sig i en uppbyggnadsfas, år 2025 är det första "normala" året. Folktinget startade redan 2019 tillsammans med Kommunförbundet VPS-gruppen (Vård på svenska) som samlade tjänstemän, beslutsfattare, tredje sektorn och forskare kring den kommande vårdreformen. Folktingets aktiviteter på detta område finns dokumenterade i uppföljningen av verksamhetsplanen.

Folktinget har en ny kontakt vid Social- och hälsovårdsministeriet som ansvarar för svenska frågor.

Efter årsskiftet inleder ministeriet en nationell utredning om tillgången till svenskspråkig social- och hälsovårdsservice inom välfärdsområdena. Nätverket för de tvåspråkiga nationalspråksnämnderna har kontaktats om samarbete och input kring utredningen. Folktinget kommer också att ge sina synpunkter direkt till ministeriet. En nationell enkät bör göras, det är viktigt att begära in kundrespons om hur den svenska servicen fungerar.

Gestrin delade styrelsens oro om polisutbildningen. Hon hänvisade till att styrelsemedlemmarna hade fått Folktingets skrivelse om organiseringen av den svenskspråkiga polisutbildningen och svaret

från Polisyrkeshögskolans rektor för kännedom. Rektorn har inte tagit fasta på Folktingets förslag i sitt svar och att han anser att den oro som Folktinget visar är obefogad. Minister Rantanen har också uttalat sig om att det inte finns några problem vid Polisyrkeshögskolans svenskspråkiga utbildning.

I början av nästa år sammankallar Folktinget till en rundabordsdiskussion i Riksdagen och Folktingets kansli träffar representanter från justitieministeriet i januari 2026 och diskuterar då hur man bäst kunde följa upp ärendet. Enligt lag har Polisyrkeshögskolan en lagstadgad skyldighet att ordna en likvärdig polisutbildning på finska och svenska.

Det är viktigt att den diskussion om den svenskspråkiga polisutbildningen som har förts i offentligheten inte leder till en negativ utveckling gällande intresset för att söka till utbildningen.

Beslut:

Diskussionen antecknades för kännedom.

§7. Ekonomi

Christina Gestrin redogjorde för den ekonomiska lägesrapporten per oktober 2025. Folktinget har övergått till ett nytt bokföringsprogram, Netvisor, och därför ser resultaträkningen annorlunda ut nu. Personalkostnaderna var lägre 2024 vilket beror på två alterneringsledigheter i början av år 2024 och avtalsenliga lönejusteringar 2025. I november och december har Folktinget stora utgifter beroende på Svenska dagen och Svenska veckan evenemangen.

Folktinget har mindre projektunderstöd 2025 än år 2024. Det här beror på att projektunderstöd numera är inbakat i verksamhetsstödet. Nytryck av den trespråkiga ordlistan uppgår till ca 30 000 euro och syns inte ännu i rapporten. Resultatet jämfört med motsvarande tidpunkt 2024 ser bättre ut vilket beror på att ett externt understöd för den statistiska rapporten redan rekviderats, men inte ännu använts. Rapporten blir klar till sessionen 2026. Överskottet per 31.10 är 272 822,31 euro.

Michael Berner undrade över de märkbart ökade kostnaderna för resor och dagtraktamenten.

Christina Gestrin sade att de hör till koordinatören för internationella ärenden och folktingssekreteraren som deltagit i bland annat FUEN:s konferens, NPLD:s möten och seminarium i Stockholm. NPLD står för största delen av resorna och medan Folktinget ansvarar för dagtraktamenten.

Beslut:

Styrelsen antecknade det ekonomiska utfallet per oktober 2025, **bilaga 2**, för kännedom.

§8. Svenska dagen och Svenska veckan 2025

Svenska dagen

Johan Lindholm konstaterade att tv-produktionen som Folktinget gör i tätt samarbete med Svenska Yle och Parad Media gick bra. Folktinget är huvudarrangör medan YLE har sändningsansvar. Konceptmässigt börjar produktionen hitta sin nya form, efter två års utvecklingsarbete. Svenska Teatern i Helsingfors fungerar utmärkt som festplats, salen var fullsatt, ca 500 personer deltog i festen. Priserna som utdelas börjar vara etablerade, särskilt Pokka ruotsi priset. Media visade stort intresse för intervjuer med Abdirahman Sugulle. Många lyfte också upp Årets finlandssvensk som "det prestigefyllda priset". Det var också fint att ha Humorgruppen KAJ i salen. Tittarsiffrorna gick upp med det dubbla, räckvidden var stor och genomslaget i media var bra.

Mottagningen ordnades i år på Nicken scenen. Utrymmet var litet, få rymdes in. Evenemangen har fått mycket bra och konstruktiv feedback. I år gjorde Folktinget en ny version av dialekttestet. Testet har fått bra med visningar och en stor procent har tittat hela testet till slut.

Svenska veckan

Gerd Norrgård berättade att Svenska veckan firades i år den 3–9 november och är Finlands största kulturevenemang på svenska. Folktinget är ansvarig koordinator för evenemanget som firas på officiellt 28 orter, varav många även har lokala arbetsgrupper. Folktinget erbjöd cirka 100 evenemang (jämfört med cirka 70 år 2024). Av dessa valdes 80 genom en öppen utlysning till kulturfältet och cirka 20 lokala evenemang fick stöd (max 500 euro/ort) ur Folktingets budget för Svenska veckan. Likt ifjol ordnades totalt cirka 300 evenemang som besöktes av ungefär 20 000 personer. Orternas utvärderingar framhöll återigen den höga kvaliteten på Folktingets program, medan ett flertal lokala evenemang har blivit årliga traditioner. Veckan ger synlighet för det svenska men skapar också lokala samarbeten.

Den största förändringen i år var den öppna utlysningen, som resulterade i 150 programförslag. Processen gav ökad transparens och kostnadseffektivitet men också nya möjligheter att anpassa programmet till orternas behov, pröva något nytt och främja regional rotation inom kultur. Artister har i sin tur lyft fram värdet av att få delta i Svenska veckans program. Inför Svenska veckan 2026 planeras en ny öppen utlysning, och många orter ser det som en möjlighet att stärka sin kännedom om kulturutbudet på svenska. Svenska veckan ger mervärde som sträcker sig utöver själva veckan.

Henrik Wickström konstaterade att evenemangen har fått mycket positiv feedback. 13.11 överräckte Wickström och Gestrin Folktingsmedaljen till republikens president. Johan Lindholm förevigade tillfället på plats.

Nils-Johan Englund ansåg att den politiska mångfalden måste synas bättre i Folktingets verksamhet. Det skulle stärka trovärdigheten om Folktinget som ett tvärpolitiskt organ och att flera partier värnar om det svenska i Finland.

Wickström berättade att Folktinget hade hoppats få en större grupp till president uppvaktningen, men det var inte möjligt på grund av den begränsade tiden Folktinget tilldelades hos presidenten. Han sade vidare att Johan Lindholm som är evenemangsansvarig får fundera hur den politiska mångfalden kunde synas i Folktingets evenemang.

Noterades att Michael Berner avlägsnade sig från mötet klockan 15.28 under behandlingen av denna paragraf.

Beslut:

Informationen antecknades för kännedom.

§ 9. Uppföljning av verksamhetsplanen 2025–2026

May-Gret Axell lyfte den svenskspråkiga räddningsutbildningen som ordnades i Vasa för några år sedan och sade att det är viktigt att utbildningen ordnas regionalt också framöver.

Christina Gestrin sade att svenskspråkig utbildning av räddningspersoner inleddes i Vasa år 2022 efter ett uppehåll på 10 år. Folktinget hade arbetat aktivt för detta och fortsatte arbeta för att den svenskspråkiga utbildningen ska ordnas regelbundet vid Helsingfors räddningsskola. Det här förslaget ingick bland annat i Folktingets målsättningar för regeringsprogrammet år 2023. Räddningsskolan inledde svenskspråkig utbildning i augusti 2025, men det saknas beslut om att utbildningen ska ordnas regelbundet. Räddningslagen revideras som bäst, och det är viktigt att man skriver in i lagen att räddningsutbildning ordnas på två orter: i Kuopio och i Helsingfors. Det saknas en politisk enlighet kring förslaget.

Noterades att Michael Berner anlände tillbaka till mötet klockan 15.39 under behandlingen av denna paragraf.

Beslut:

Styrelsen antecknade uppföljningen av verksamhetsplanen, **bilaga 3**, för kännedom.

§ 10. Svenska dagen-festen år 2027

Beslut:

Styrelsen beslutade att Folktingets Svenska dagen-fest år 2027 ordnas på Svenska Teatern i Helsingfors.

§ 11. Internationell verksamhet

Anna Jungner-Nordgren informerade om Folktingets internationella verksamhet:

Christina Gestrin och Anna Jungner-Nordgren deltog i slutet av oktober i Federal Union of National Minorities (FUEN) kongress i Bolzano i Sydtyrolen, Italien. Jungner-Nordgren deltog i en paneldebatt och Gestrin gav en presentation om svenskan i Finland och inbjöd FUEN att hålla sin kongress i Helsingfors nästa höst. Förslaget godkändes enhälligt.

I början av november höll NPLD sitt styrelsemöte i Leeuwarden, Nederländerna. I samband med mötet ordnades en tvådagarskonferens om minoritetsspråk i film och i public service. Anna Jungner-Nordgren deltog i evenemangen i egenskap av ordförande för NPLD.

Folktinget deltog i ett diskussionstillfälle om de nya människorätsrekommendationerna som Finland har mottagit den 4.12.2025. Tillfället ordnas av utrikesministeriet och biträdande folktingssekreterare Camilla Grundström deltog med en taltur om språkliga rättigheter med fokus på utbildningsfrågor.

Anna Jungner-Nordgren deltog i ett seminarium i Graz, Österrike den 4.12 som handlade om integration på minoritetsspråk, med fokus på utbildning på andra stadiet. Jungner-Nordgren var moderator för en paneldebatt om hur man kan motivera invandrare att lära sig ett minoritetsspråk eller mindre talat språk. Arrangör för seminariet var European Center for Modern Languages, Council of Europe och NPLD.

Isak Vilander undrade hur man i andra länder i Europa motiverar invandrare att integrera sig på ett minoritetsspråk/ett mindre talat språk?

Anna Jungner-Nordgren svarade att aspekter som lyfts upp är att det är lättare att komma in i ett mindre sammanhang, att en minoritet förstår en minoritet bättre, att lärarna får utbildning i att möta personer från andra kulturer och verktyg att hantera multikulturella situationer samt att fritidsintressen spelar en stor roll.

Beslut:

Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§12. Anmälningsärenden

- Tid för inlämning av motioner till folktingssessionen senast den 2 februari 2026. Styrelsen behandlar motionssvaren och sessionshandlingarna på styrelsemötet i mars.
- Sessionskallelsen sänds den 7 april 2026.

- Sessionen hålls i Riksdagen fredagen den 22 maj 2026. På eftermiddagen den 21 maj lanseras den finlandssvenska statistiska rapporten vid ett seminarium i bibliotek Ode.

Beslut:

Styrelsen antecknade anmälningsärendena för kännedom.

§13. Övriga ärenden

Folktingets representant i den landsbygdspolitiska delegationen (MANE) för perioden 2026–2030

Beslut:

Styrelsen beslutade utse Christina Gestrin till ordinarie representant och Ann-Sofi Backgren till ersättare i den landsbygdspolitiska delegationen 2026–2030.

§14. Följande möte

Beslut:

Följande styrelsemöte hålls onsdag 25.3.2026 klockan 15.00–17.00 (bokslutsmöte, behandling av sessionshandlingar och motioner) via Teams.

§15. Mötet avslutas

Ordförande tackade för det gånga året och önskade alla en god jul. Mötet avslutades klockan 15.55.

Henrik Wickström
ordförande

Christina Gestrin
sekreterare

Markus Blomquist
protokolljusterare

Isak Vilander
protokolljusterare

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 7 pages before this page

Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende